

ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ 1927 - 1985

ΓΕΛ. ΑΛΙΑΡΤΟΥ 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
- Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΡΕΙΑ
- ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
- ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΕΖΟΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΜΕ ΕΙΔΟΛΟΓΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ
- ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
- ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ
- ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΑΝ ΤΟ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟ
- ΑΠΟ ΠΟΥ ΑΝΤΛΕΙ ΤΟ ΥΛΙΚΟ ΤΟΥ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Παιδί προσφύγων της Ανατολικής Θράκης ο Γιώργος Ιωάννου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Ο Γιώργος Ιωάννου (ψευδώνυμο του Γιώργου Σορολόπη) υπήρξε γιος του Ιωάννη Σορολόπη, υπαλλήλου των σιδηροδρόμων και της γυναίκας του Αθανασίας. Η οικογένειά του κατέφυγε στη Θεσσαλονίκη από την Ανατολική Θράκη μετά από οικονομική καταστροφή της, και μετά από τον Γιώργο απέκτησε τρία ακόμη παιδιά.

Εκεί έζησε τα παιδικά και εφηβικά του χρόνια, τελείωσε το Γυμνάσιο και αποφοίτησε από τη Φιλοσοφική σχολή του Πανεπιστημίου το 1950. Από το 1954 αρχίζει η σταδιοδρομία του ως φιλολόγου εκπαιδευτικού. Στην αρχή εργάζεται σε ιδιωτικά σχολεία, στο ενδιάμεσο ως βοηθός στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Φιλοσοφική σχολή- έδρα Αρχαίας Ιστορίας) και το 1960 διορίζεται στη Δημόσια Μέση Εκπαίδευση.

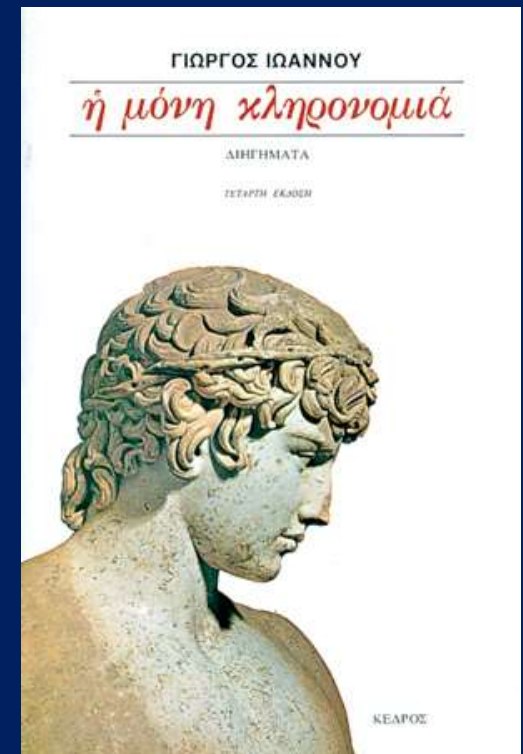
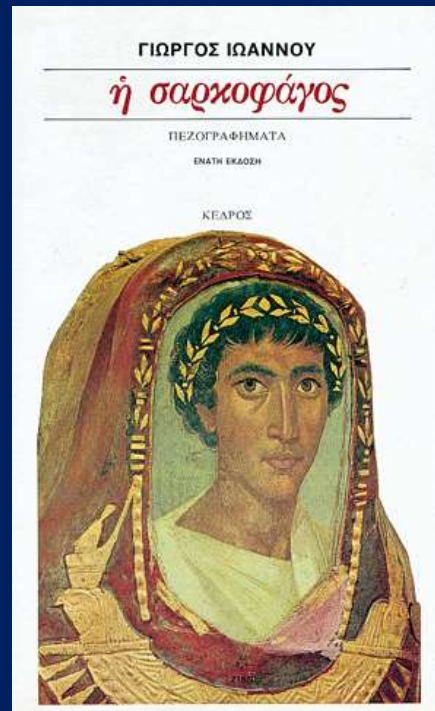

Πέθανε από μετεγχειρητική επιπλοκή στην Αθήνα σε ηλικία πενήντα οχτώ χρόνων. Κηδεύτηκε στη Θεσσαλονίκη. Το έργο του Γιώργου Ιωάννου τοποθετείται στη μεταπολεμική ελληνική λογοτεχνία και πηγάζει από τις προσωπικές εμπειρίες του συγγραφέα από την εποχή της γερμανικής κατοχής, της εθνικής αντίστασης και του εμφυλίου στην Ελλάδα.

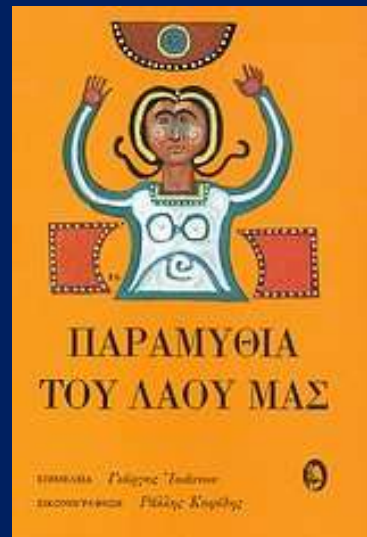
Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΡΕΙΑ

Η πρώτη του ποιητική συλλογή Ηλιοτρόπια το 1954. Από το 1958-1965 συνεργάζεται με το περιοδικό της Θεσσαλονίκης Διαγώνιος, το οποίο εκδίδει ο ποιητής Ντίνος Χριστιανόπουλος, όπου δημοσιεύει ποιήματά του. Στο ίδιο διάστημα εκδίδει : Τα χίλια δέντρα, 1963. Η Διαγώνιος φιλοξενεί στις σελίδες της τις πρώτες πρόζες του. Ακολουθούν οι συλλογές διηγημάτων, Για ένα φιλότιμο 1964, Η Σαρκοφάγος 1971, και Η μόνη κληρονομιά (1974). Από τις αρχές της δεκαετίας του 1960 αρχίζει η στροφή του στην πεζογραφία.

Παράλληλα εκδηλώνει φιλολογικό ενδιαφέρον για τη νεοελληνική λαϊκή παράδοση. Καρπός της επιστημονικής του ενασχόλησης με το λαϊκό πολιτισμό υπήρξαν οι εκδόσεις:

- Δημοτικά τραγούδια της Κυνουρίας (1965)
- Τα δημοτικά μας τραγούδια (1966)
- Μαγικά παραμύθια του Ελληνικού λαού (1966)
- Παραλογές (1970)
- η τρίτομη συλλογή έργων του Ελληνικού Θεάτρου Σκιών Ο Καραγκιόζης (1972)
- Τα Παραμύθια του λαού μας (1973).

Ασχολήθηκε και με το θεατρικό λόγο όπως:

- Το αυγό της κότας 1980
- ο μονόλογος Η μεγάλη Άρκτος, 1981.

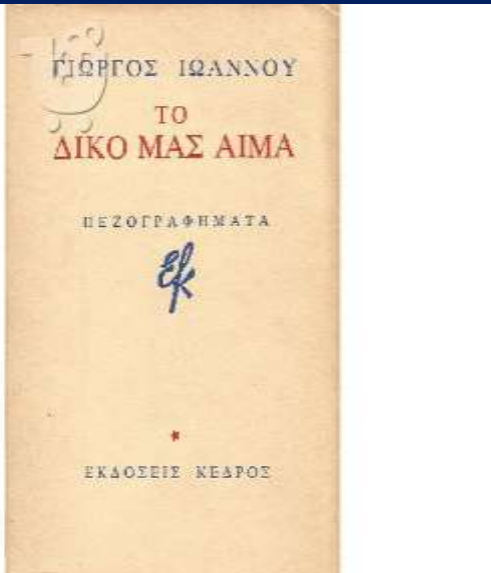
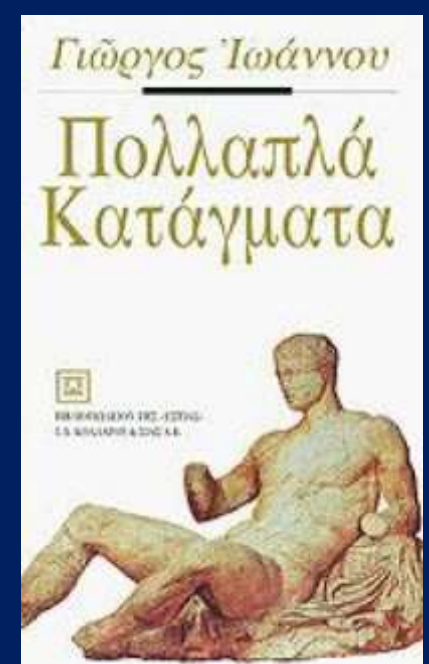
Προχώρησε στην έκδοση δικού του περιοδικού, Φυλλάδιο (1978-85), στο οποίο δημοσιευόταν αποκλειστικά δικά του κείμενα.

Ο Ιωάννου αφιερώθηκε και στην υπηρεσία εκπαιδευτικών στόχων. Συνέβαλε στη συγγραφή του Ανθολογίου για τα παιδιά του δημοτικού σχολείου

Επίσης συνεργάστηκε επί μακρόν με το μαθητικό περιοδικό Ελεύθερη Γενιά (1976-1981), δημοσιεύοντας άρθρα και απαντώντας συμβουλευτικά με αγάπη, χιούμορ και ευαισθησία στα γράμματα των παιδιών που του έστελναν τα κείμενα τους.

Κύρια ενασχόληση του όμως υπήρξε η πεζογραφία: Συλλογές:

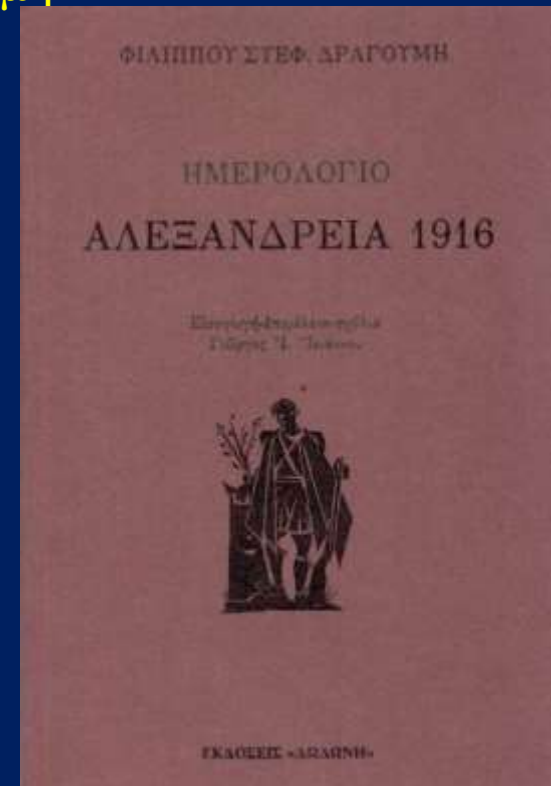
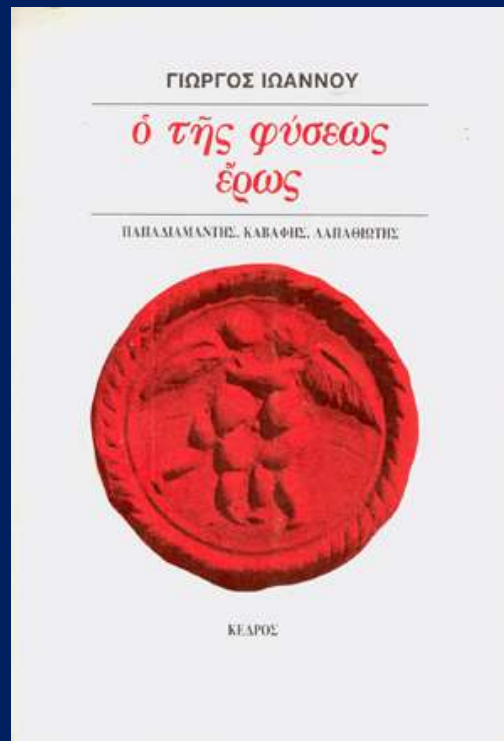
- Το δικό μας αίμα (1978- Α' Κρατικό βραβείο Πεζογραφίας)
- Επιτάφιος θρήνος
- Κοιτάσματα (1980)
- Ομόνοια
- Πολ/πλα κατάγματα (1980)

- Το 1982 εκδίδονται οι συλλογές Εφήβων, Εύφλεκτη χώρα και Καταπακτή
- Το 1984 πριν το θάνατο του δημοσιεύετε η συλλογή : Η Πρωτεύουσα των Προσφύγων.

Άλλα έργα του είναι :

- I. Ο Πίκος και η Πικά (παιδικό παραμύθι) 1986
- II. Ο της φύσεως Έρωσ 1985 (Δοκίμιο)
- III. Αλεξάνδρεια 1916 : Ημερολόγιο του Φιλίππου Δραγούμη

Για ένα φιλότιμο (1964): Απαρτίζεται από 22 μικρά αφηγήματα, αναφέρεται έμμεσα στη ζωή του συγγραφέα. Όλα είναι στο πρώτο πρόσωπο και έχουν την εξωτερική μορφή της απλής, ξερής, ασυγκίνητης και ασχολίαστης καταγραφής.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

για ένα φιλότιμο

ΠΕΖΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

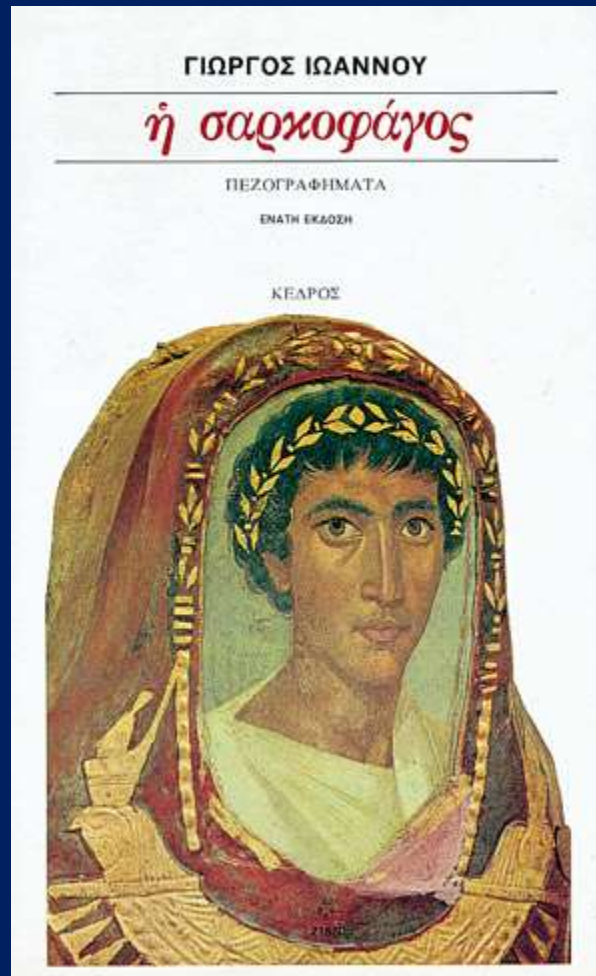

ΔΕΚΑΤΗ ΕΚΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

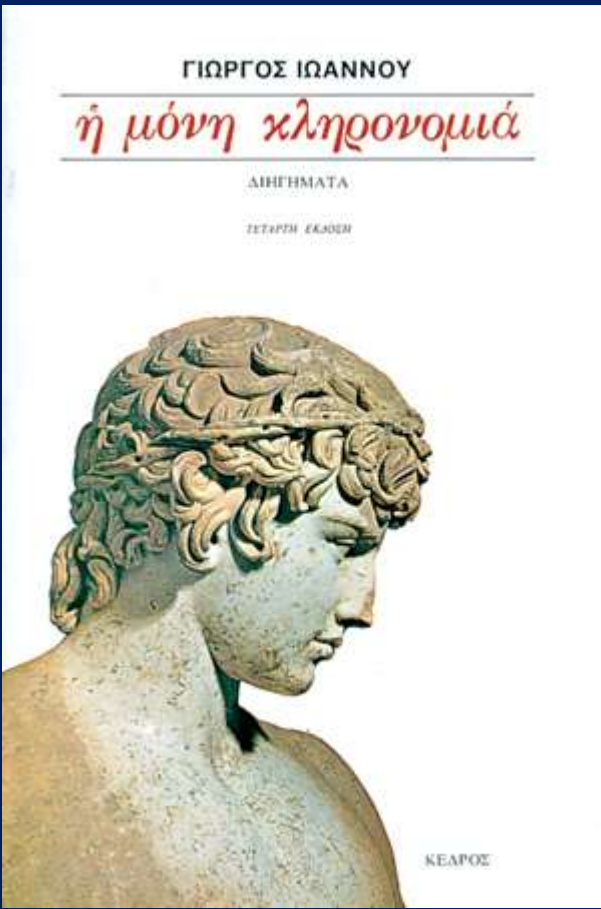
ΚΕΔΡΟΣ

Η Σαρκοφάγος (1971) : Απαρτίζεται από 21 κείμενα που γράφτηκαν τις μαύρες μέρες της δικτατορίας από το 1968-1970 και κυκλοφόρησαν το 1971. Βρίθουν από υπαινιγμούς για την τότε κατάσταση. Ο ίδιος ο Ιωάννου το θεωρούσε « διαποτισμένο με την οσμή του θανάτου » (Το Γάλα, Παναγιά η Ρευματοκρατόρισα).

Η μόνη κληρονομιά 1974 : Πάλι έχουμε την εξιστόρηση αναμνήσεων
Σ' αυτό το βιβλίο ο Ιωάννου « κατακτά μια νηφαλιότητα, την ψυχική αντοχή να
αντιμετωπίζει τα ανθρώπινα μ' ένα πικρό χαμόγελο» (Ομίχλη , Στου Κεμάλ το
σπίτι).

Η Πρωτεύουσα των προσφύγων (1984): Κάτω από τον τίτλο βρίσκεται η πόλη και κοινωνία της σημερινής Θεσσαλονίκης. Κάνει και συγκρίσεις του τρόπου ζωής της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, πόλεις στις οποίες έζησε τα περισσότερα χρόνια της ζωή του (Το Λειρί του Πετεινού).

ΓΙΩΡΓΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

*ή πρωτεύουσα
τῶν προσφύγων*

ΠΕΖΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΚΕΔΡΟΣ

ΕΒΔΟΜΗ ΕΚΔΟΣΗ

Η ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

**Πώς υποδέχθηκε η Αθήνα
τους Πρόσφυγες του 1922**

Τόσο ως ποιητής όσο και ως πεζογράφος ο Ιωάννου εντάσσεται στη δεύτερη μεταπολεμική γενιά, δηλαδή στους δημιουργούς που εμφανίστηκαν γύρω στο 1960, ενώ ο ίδιος λειτουργεί ως γέφυρα ανάμεσα στην πρώτη και στην δεύτερη μεταπολεμική γενιά.

Ως πεζογράφος, μαζί με άλλους δημιουργούς της γενιάς του, καλλιέργησε το διήγημα. Στα 1964, όταν ο Ιωάννου εκδίδει την πρώτη του συλλογή πεζών: **Για ένα φιλότιμο**, χρησιμοποιεί τον όρο «πεζογράφημα», για να σηματοδοτήσει την επινόηση μια φόρμας που αμφισβητούσε τη «συμβατική» πεζογραφία. Τα πεζογραφήματα στηρίζονται στη μνήμη και την παρατήρηση. Πρώτη ύλη είναι το βίωμα

Ο ίδιος ο συγγραφέας αναφερόμενος στη σχέση των κειμένων με τη ζωή του, τα ονομάζει βιωματικά, ανάμεσα δηλαδή στα αυτοβιογραφικά και τα φανταστικά.

Διάκριση των πεζογραφημάτων του με ειδολογικά κριτήρια:

1. Κείμενα καθαρά λογοτεχνικά, όπου συνδυάζονται το πραγματικό, το επινοημένο και το φανταστικό.
2. Χρονικά που αναφέρονται σε ιστορικά γεγονότα.
3. Χρονογραφήματα, κείμενα δηλαδή επίκαιρα και δημοσιευμένα στον ημερήσιο τόπο.
4. Δοκίμια
5. Κείμενα μεικτά

ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

- Η προσφυγική καταγωγή κινεί τον Γ. Ιωάννου να αγκαλιάσει της Ελλάδα των χαμένων πατρίδων. Ο πόνος της προσφυγιάς, η αίσθηση του ξεριζωμού, η μοναξιά και η ανασφάλεια διαχέονται σχεδόν σ' όλο του το έργο. Έτσι δε διστάζει να περιγράψει τις άθλιες συνθήκες ζωής των προσφύγων, ούτε την απαράδεκτη αντιμετώπιση τους από το ελληνικό κράτος.
- Ένα πολύ σημαντικό μέρος των βιωμάτων του αναφέρεται στον πόλεμο του 1940 και τη γερμανική κατοχή(1940-44). Οι παιδικές και εφηβικές αναμνήσεις του είναι πλημμυρισμένες από την ανασφάλεια εκείνης της εποχής: βρίθουν από τραυματικές εμπειρίες που πηγάζουν από την απανθρωπιά, την άγρια εκμετάλλευση, τις στερήσεις, την έκπτωση της ανθρώπινης ζωής, και τη μόνιμη παρουσία του θανάτου(Το Γάλα). Δεν αμελεί μάλιστα να εκφράσει απροκάλυπτα το μίσος του για τους κατακτητές και τους συνεργάτες τους, όπως και το θαυμασμό του για τους γενναίους εκείνους που έχασαν την ζωή τους για την ελευθερία.

➤ Ο Ιωάννου είναι αφοσιωμένος στις αρχές της δημοκρατίας. Ειρωνεύεται τη δημοκρατία του Μεταξά, σατιρίζει τη βασιλεία και τους οπαδούς της, αντιμετωπίζει με κριτικό πνεύμα τις προπολεμικές κουμμουνιστικές αντιλήψεις. Άνηκε στην Αριστερά και συμπαθούσε τους άδολους αγωνιστές της κατοχής, ενώ δεν έκρυβε την απέχθειά του για τους συνοδοιπόρους των Γερμανών που αναγορεύτηκαν σε σωτήρες της Ελλάδας και καρπώθηκαν, την εξουσία μετά τον εμφύλιο πόλεμο.

➤ Ο συγγραφέας πιστεύει πως η Ελληνική κοινωνία νοσεί, πως όλοι είναι συνυπεύθυνοι για την παρακμή της και ιδιαίτερα το κυρίαρχο σύστημα αξιών. Ασκεί δριμεία κριτική στην αστική τάξη, στην υποκρισία, στο συντηρητισμό της, τον πνευματικό μαρασμό, την αλαζονεία (Το Γάλα). Αντίθετα λατρεύει τον απλό άνθρωπο που κερδίζει το ψωμί με τον ιδρώτα του (Μες τους Προσφυγικούς Συνοικισμούς). Ιδιαίτερη αγάπη νιώθει για τους περιθωριακούς, τους κατάδικους και τα θύματα του κοινωνικού ρατσισμού.

➤ Ο Ιωάννου αποστρέφεται τη σύγχρονη κοινωνία και την παρουσιάζει με τα πιο μελανά χρώματα. Οι μεγαλουπόλεις ταυτίζονται στη συνείδηση του με τη μοναξιά, την αδιαφορία, την υποκρισία, τον καθωσπρεπισμό. Μισεί τους τεχνοκράτες. Ακόμη και ο τουρισμός μπαίνει στο στόχαστρο του γιατί υποτάσσει τους Έλληνες στους ξένους και διαβρώνει τη γλώσσα, τα ήθη, τα έθιμα.

➤ Θρησκευεται συνειδητά και αναπτύσσει μια προσωπική σχέση με το Θεό, βαθιά φιλική, που δεν γνωρίζει φόβο και φανατισμό, μια σχέση που πηγάζει από την ανάγκη για ψυχική γαλήνη(Παναγιά η Ρευματοκρατόρισα).

➤ Ο Γ. Ιωάννου φαίνεται να καταδυναστεύεται από υποσυνείδητο φόβο για την κοινωνία που τον αναγκάζει να επιλέγει την απομόνωση και την ασκητική ζωή. Διψά όμως για ανθρώπινη επαφή, γνήσια και ανιδιοτελή. Γι' αυτό το έργο του είναι ένας ύμνος στην αυθεντικότητα των συναισθημάτων, ένας ύστατος χαιρετισμός στον κόσμο της αξιοπρέπειας και της ψυχικής ευγένειας που σιγά-σιγά χάνεται. Γεννήθηκε και μεγάλωσε σε μια εποχή που εξηγεί ως ένα μεγάλο βαθμό τη προσωπική ανασφάλεια και τους φόβους με προεξάρχοντα εκείνον του θανάτου (Το Γάλα)

➤Επιτίθεται σε ό,τι διαβρώνει τα ήθη, τα έθιμα, τη γλώσσα και τον πολιτισμό μας (π.χ. τουρισμός, διαφήμιση).

➤Ο Ιωάννου γράφει κείμενα στα οποία υπερισχύει το βιωματικό στοιχείο, παράλληλα αντανακλούν κάποια καίρια προβλήματα της νεοελληνικής πραγματικότητας. Στη πλειοψηφία τους οι άνθρωποι των κειμένων του είναι ταλαιπωρημένοι βουτηγμένοι στην ανέχεια και ζουν στις φτωχογειτονιές της συμπρωτεύουσας.

➤Ο συγγραφέας επιμένει ιδιαίτερα στο θέμα της στέρησης γιατί η στέρηση και όλες αυτές οι δύσκολες καταστάσεις ωφελούν τον άνθρωπο... Γι' αυτό οι τελείως στερημένοι είναι κατά κανόνα πολύ αξιόλογοι άνθρωποι.

➤Ο λόγος παραμένει πυκνός, ενώ οι ξαφνικές δραματικές εξελίξεις που εντοπίζονται στα πεζογραφήματα του οφείλονται κυρίως στη προσωπική του ενασχόληση με το δημοτικό τραγούδι, τα λαϊκά παραμύθια και τον Καραγκιόζη.

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ

1. Η αφηγηματική τεχνική

α) Η μονοεστιάκη αφήγηση (οπτική γωνία ενός και μόνο προσώπου)

Ο αφηγητής αφηγείται αλλά και συμμετέχει-συνήθως ως πρωταγωνιστής-στην ιστορία. Στα κείμενα του Ιωάννου η εσωτερική εστίαση επιβάλλεται κατ' ανάγκην, λόγω του εξομολογητικού τους χαρακτήρα. Ακόμη όμως και σε αυτή τη περίπτωση είναι φανερό πως απευθύνεται στον εαυτό του. Ο αφηγητής είναι πάντα ομοδιηγητικός, ο βαθμός συμμετοχής είναι άλλοτε μεγαλύτερος, π.χ. όταν ο αφηγητής βρίσκεται στο κέντρο του "κόσμου" ή εξομολογείται, και άλλοτε μικρότερος, όταν παρατηρεί και σχολιάζει. Η χρήση του πρώτου προσώπου δεν σημαίνει υποχρεωτικά και έκφραση προσωπικών ή απλών βιωμάτων. Τα βιώματα μπορεί να είναι εμπειρίες, εντυπώσεις, συναισθήματα, φαντασιώσεις, ισχυρές πνευματικές καταστάσεις ενώ το πρώτο πρόσωπο στο βαθμό που δεν ταυτίζεται με τα ατομικά βιώματα, μπορεί να συνδυάζεται με την υπόδυση πολλών προσώπων.

β) Το διασπασμένο θέμα:

Το θέμα στα περισσότερα πεζογραφήματα δεν έχει αρχή, μέση και τέλος, αλλά σχηματίζεται από θεματικά θραύσματα που συνδέονται υπόγεια. Πρόκειται περισσότερο για στιγμιότυπα που τον εντυπωσίασαν, αποτυπώθηκαν στη μνήμη του και έγιναν αντικείμενο εξομολόγησης μέσα σε φόρμες αντισυμβατικές, χωρίς πλοκή και λογοτεχνικούς χαρακτήρες με την κλασική έννοια του όρου. Συχνά βέβαια ακολουθεί την κλασική αρχή του αδιάσπαστου θέματος: ενότητα θεματική με αρχή μέση και τέλος. Εδώ το σημαντικότερο ρόλο παίζει η παρατήρηση πραγμάτων, προσώπων ή καταστάσεων, η οποία οδηγεί σε μια μορφή αφήγησης του συγκεκριμένου.

γ) Η διάσπαση του αφηγηματικού χρόνου:

Ο Ιωάννου αρχίζει το κείμενο του τις περισσότερες φορές από το παρόν. Ανακαλεί δηλαδή μια στιγμή του παρελθόντος η οποία με τη σειρά της ανακαλεί μια άλλη χρονική στιγμή του παρόντος ή του παρελθόντος (π.χ. Το Γάλα, όπου οι ανακλήσεις ξεπερνούν τις δέκα). Αυτές οι παρεμβάσεις δημιουργούν την επιδιωκόμενη ατμόσφαιρα αλλά και αποκαλύπτουν τον δάσκαλο του Ιωάννου στην τεχνική της χρονικής ανάκλησης, τον Αλ. Παπαδιαμάντη.

Αφηγηματικός Χρόνος

Ο χρόνος στα αφηγήματα του Ιωάννου έχει δύο κύρια χαρακτηριστικά:

- α) τη στενή και αβίαστη σύνδεση του παρόντος και του παρελθόν και
- β) τη συσχέτιση του με το χώρο σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μιλάμε για χωρόχρονο αξεδιάλυτο

Συνδετικός κρίκος και στις δύο περιπτώσεις είναι η ανάμνηση.

Ο χρόνος, συντίθεται σύμφωνα με την προσωπική αίσθηση του αφηγητή, που συνήθως οδηγεί στο θρυμματισμό της χρονικής (επομένως και της αφηγηματικής) αλληλουχίας. Η βιωματική σχέση του αφηγητή με το χρόνο, ακριβέστερα με το χωροχρόνο και τη συνειρμική λειτουργία ορίζουν και τις διαστάσεις της αφήγησης.

Ο Χώρος

Ο χώρος των " πεζογραφημάτων " είναι σχεδόν πάντα η Θεσσαλονίκη, και ιδιαίτερα οι φτωχογειτονιές, οι προσφυγικοί συνοικισμοί, τα εβραϊκά μνήματα, τα καλντερίμια της άνω πόλης, το λιμάνι, η πλατεία Βαρδαρίου με τα καταγώγια της.

Σε όσα πεζογραφήματα το επίκεντρο μεταφέρεται στην επαρχία, το εξωτερικό (Λιβύη) ή την Αθήνα, ο αφηγηματικός χώρος συνήθως παύει να διαδραματίζει οργανικό ρόλο, κατακτά απλό σκηνικό.

Ο Ιωάννου έχει χαρακτηριστεί ως περιηγητής πόλεων, κυρίως της γενέτειράς του. Η πραγματική πόλη όμως αποτελεί ένα τέχνασμα, εφόσον ο συγγραφέας δεν περιορίζεται στη μελέτη και τη περιγραφή της, αλλά τη θρυμματίζει και αναπλάθει μια νέα πόλη, όπου τα πάντα γίνονται αισθητά μέσω αυτής ως ένα σύνολο (ιστορία, κοινωνική ροή και παρόν).

Τα Θέματα

Ο Ιωάννου εμπνέεται από τον τρόπο ζωής των κατοίκων της Θεσσαλονίκης,

Στα πρώτα του ειδικά έργα την κυριαρχική παρουσία της Θεσσαλονίκης σφραγίζει μια τραυματική για το συγγραφέα εποχή, η κατοχή, που συμπίπτει με την εφηβεία του και προσδιορίζει το θεματικό πλαίσιο: προσφυγιά, πείνα, θάνατος και φόβος του θανάτου, μοναξιά, απανθρωπιά, θα τον συνοδεύουν σ' όλη του τη ζωή.

Σύνθεση-Πλοκή

Η συνειρμική οργάνωση του υλικού και η μνημονική ανάκληση δείχνουν ότι στα περισσότερα αφηγήματα του Ιωάννου δεν υφίσταται κάποιο αυστηρό σχέδιο σύνθεσης.

Αφηγηματικοί τρόποι:

Το εσώστροφο στοιχείο που κυριαρχεί στην πεζογραφία του Ιωάννου και επιβάλλει τον ψιθυριστό και παραληρηματικό λόγο, οδηγεί και στην επιλογή του πλάγιου λόγου, στην εκδοχή του μονολόγου ή του εσωτερικού διαλόγου

. Σποραδικά κάνει την εμφάνιση του και ο ευθύς λόγος, ο διάλογος, ιδίως όπου ο αφηγητής αισθάνεται λόγω της έντασης των βιωμάτων του την ψυχολογική ανάγκη να δηλώσει την ακριβή παρουσία του ανθρώπου.

Αφηγηματικά πρόσωπα, χαρακτήρες:

Σε όλα τα πεζογραφήματα του Ιωάννου το μόνο άρτιο και ολοκληρωμένο αφηγηματικό πρόσωπο είναι ο ίδιος ο αφηγητής

Τα υπόλοιπα πρόσωπα, αν υπάρχουν, αποδίδονται με τρόπο εξωτερικό, δηλαδή όπως τα βλέπει, τα ακούει, τα θυμάται ο ίδιος ο αφηγητής ή ακούει άλλους να μιλούν γι' αυτά.

Αποδέκτες της αφήγησης:

Αποδέκτης της αφήγησης είναι ο κάθε αναγνώστης που περιπλανιέται και αυτός στο χωροχρόνο παρακολουθώντας την περιπλάνηση του αφηγητή. Τη διαφορά ανάμεσα στις δύο περιπλανήσεις τη κάνει ο χρόνος, μια και στα αφηγήματα υπάρχουν τρεις χρόνοι: της βίωσης, της γραφής και της ανάγνωσης.

Αφηγηματικό κλίμα

Η αίσθηση της χαμένης ζωής (ζωή δεν είναι μόνο τα άμεσα βιώματα, αλλά και οι αναμνήσεις και τα ίχνη της Ιστορίας) και η προσπάθεια ανασύστασης της, η αναζήτηση της ταυτότητας του αφηγητή στο χωροχρόνο και η αίσθηση του αδιεξόδου δημιουργούν και την ανάλογη ατμόσφαιρα: νοσταλγική, συγκινησιακή χωρίς όμως μελοδραματισμούς, εξομολογητική και προσωπική, ποιητική.

Γλώσσα

Απλότητα στη γραφή που πετυχαίνεται με τη χρήση της καθημερινής γλώσσας. Ο συγγραφέας εκφράζεται μέσω της λεπτομέρειας. Ωστόσο συχνά αναμειγνύονται με στοιχεία ποιητικής ατμόσφαιρας.

Ύφος

Τα πεζογραφήματα του Γ. Ιωάννου, τα γραμμένα σε πρώτο πρόσωπο, ακούγονται σαν χαμηλόφωνη ομιλία ενός φίλου, γνωστού ή γείτονα ή όπως η εξομολόγηση ενός ανθρώπου που εκθέτει τις ανοιχτές πληγές του. Η υποβλητικότητα που εκπέμπει ο λόγος του Ιωάννου οφείλεται τόσο στην ποιητική του καταγωγή όσο και στο απροσχημάτιστο ύφος. Και έτσι, όχι μόνο σε κρατεί σε απόσταση από τον μυχιαίτατο πυρήνα του, αλλά σε αφήνει και με τη γενικότερη απορία μήπως τα όσα σου είπε στο μεταξύ δεν αναφέρονται καθόλου στο άτομο του, παρά χρησιμοποιούνται ως τεχνάσματα. Ο εύκολος εντυπωσιασμός δεν είναι μέσα στις προθέσεις του Ιωάννου γι' αυτό και αποφεύγει τις μελοδραματικές εξάρσεις. Έχουμε και Καβαφικής προέλευσης σχόλια με τα οποία κλείνει ο αφηγητής σχεδόν όλα του τα κείμενα, για να τους δώσει καθολικό χαρακτήρα

Ο εξομολογητικός χαρακτήρας, οι χαμηλοί τόνοι και η πυκνή χρήση συνειρμών είναι χαρακτηριστικά του ύφους του.

Τεχνοτροπία:

Στα πεζογραφήματα του Ιωάννου συναντώνται στοιχεία ρεαλιστικά (επίμονες και λεπτές περιγραφές, χρήση καθημερινής γλώσσας) με λυρικά (εδώ πρόκειται κυρίως για το λυρισμό του βιωμένου χωροχρόνου), συμβολιστικά (π.χ. εικόνες, μεταφορές, λέξεις-σύμβολα) με υπερρεαλιστικά (π.χ. συνειρμική οργάνωση της αφήγησης).

Άλλα χαρακτηριστικά :

•Οι Καβαφικές επιρροές: εντοπίζονται

1. Στη χωρική εμμονή του Ιωάννου στη Θεσσαλονίκη, όπως και του Καβάφη στην Αλεξάνδρεια.
 2. Στη στάση του απέναντι στη φύση, η οποία υπάρχει στο έργο του, αλλά νοσηματοδοτείται μόνο με την παρουσία του ανθρώπου.
 3. Στις ερωτικές προτιμήσεις που στα πεζογραφήματα εμφανίζονται να έχουν μεγάλη ομοιότητα με εκείνες των Καβαφικών ποιημάτων.
 4. Στο υπαινικτικό ύφος του. Σύμφωνα με 'αυτή την τεχνική των υπαινιγμών (τεχνική του Φενακισμού), ο εξομολογούμενος αφηγητής, αν και θέλει πρόθυμα να μιλήσει αγγίζοντας την αιτία του κακού, παρ' όλα αυτά στα κρίσιμα σημεία υπεκφεύγει, αίροντας την προθυμία του. Έτσι ο αναγνώστης μένει σε απόσταση από τον πυρήνα του προβλήματος, ενώ παράλληλα έχει την αίσθηση ότι αυτά που διάβασε δεν σχετίζονται με τον αφηγητή αλλά με τον ίδιο.
- Ο κινηματογράφος είναι η μόνη μορφή τέχνης, εκτός από τη λογοτεχνία, που επηρέασε το έργο του Ιωάννου τόσο στο επίπεδο της τεχνικής της γραφής (π.χ. οι αναδρομικές αφηγήσεις, η εξιστόρηση γεγονότων με τρόπο που θυμίζει κινηματογραφικά πλάνα, η εστίαση και στην παραμικρή λεπτομέρεια είναι τεχνικές που συναντώνται συχνά στο κινηματογράφο) όσο και στο επίπεδο της ατμόσφαιρας των έργων του.

Οι παράγοντες που διαμόρφωσαν το πεζογραφικό του έργο

- ✓ Η οικογένεια του
- ✓ Ο κοινωνικός περίγυρος (γειτονιά και σχολείο)
- ✓ Τα κατηχητικά σχολεία
- ✓ Η Θεσσαλονίκη
- ✓ Το λογοτεχνικό κλίμα της Θεσσαλονίκης (Στ. Ξεφλούδας, Ν.Γ. Πεντζίκης για τον εσωτερικό μονόλογο).
- ✓ Η επικαιρότητα
- ✓ Το επάγγελμα και η υπαλληλική του ιδιότητα

Από που αντλεί το υλικό του:

1. βιωματικό υλικό:

Ως πρώτη ύλη τα βιώματα του. Τα βιωματικά στοιχεία προέρχονται από τις εμπειρίες του και τον εσωτερικό του κόσμο.

2. άλλες πηγές:

α) λαϊκός πολιτισμός (δημοτικά τραγούδια, ήθη έθιμα, θρύλοι, παραδόσεις, λαϊκή τέχνη)

β) παρελθόν και ιστορικές μνήμες

γ) στιγμές από την καθημερινότητα, αναμνήσεις των απλών ανθρώπων, αποσπάσματα από τις διηγήσεις τους.

δ) επικαιρότητα.

Μέσα που χρησιμοποιεί:

α) μνήμη

β) παρατήρηση

γ) **Συνειρμοί:** (συμβιβάζεται πολλές φορές με τη κλασική γραφή αρμονικά): Ο Ιωάννου παρατηρεί, συμμετέχει, θυμάται όσα συμβαίνουν, κρατάει σημειώσεις, ταξινομεί. Οι πλούσιοι και ποικίλοι συνειρμοί του ωθούνται από την επικαιρότητα, τον χώρο, τις λέξεις, σκέψεις, τις αναμνήσεις, τις κουβέντες, τα αντικείμενα, τις λέξεις, τους ήχους.

δ) **Εγκιβωτισμός:** Η τεχνική αυτή παρουσιάζει δύο μορφές: Κάποιες φορές έχει τη μορφή της αναδρομικής αφήγησης και άλλες φορές τη μορφή διαφόρων ιστοριών τις οποίες αφηγείται ο αφηγητής διακόπτοντας την κεντρική αφήγηση, προκειμένου να επηρεάσει πρόσωπα και πράγματα.

ε) **Κυκλική δομή :** πολύ τακτική στο έργο του Ιωάννου
Δεν υπάρχει η πειθαρχία μιας πλοκής.

